

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԻՈՐԴԱԿԱՆ ԴՊՐՈՅԻՆ ԹԷՈԴՈՍԻՈՅ.

Թէոգոսիոյ Հայոց Օրիորդական Դպրոցին Հոգաբարձուները ի սկզբանէ հետէ այս երեք գլխաւոր գիտմունքը ունեցեր էին, որ նախ՝ որքան կարելի է շատ աշակերտուհիք այն դպրոցին մէջ ուսում առնուն: Երկրորդ՝ աշակերտուհեաց սովորածները ամենուն հարկաւոր քաները միայն լինին, եւ երրորդ՝ որքան կարելի է կարճ ժամանակի մէջ, այսինքն իրեք կամ չորս տարուան մէջ լմըննայ նոցա առնելու ուսումն ու կրթութիւնը:

Այս պայմաններուն հարկաւորութիւնը քանի դնաց աւելի հասկըցուցաւ երկու երեք տարուան մէջ. եւ Հոգաբարձուները անոնց դիւրաւ հասնելու համար՝ իրենց պարտք ճանչցան մէկ երկու էական փոփոխութիւններ ընել դպրոցին հիմնական կարգադրութեանցը մէջ, որ ասոնք են.

Ա. Աշակերտաց սկզբնական թիւը ամբողջ պահելու եւ շատցնելու դիտաւորութեամբ՝ հարկ համարուեցաւ մէկ կողմանէ ոչ միայն իւրաքանչիւր աշակերտին վճարելու տարեկան թոշակը իջեցնել՝ 66 ռուպլիէն մինչեւ 36 ռուպլի, հապա նաեւ երկու կարգ աւելցնել, մէկը տարին 24 ռուպլի միայն վճարող, եւ միւսը 12: Մէկ կողմանէ ալ դպրոցին ծախքերը որչափ կարելի է պակսեցնել:

Հոգաբարձութեան քուրախութեամբ կծանուցանեն որ Դպրոցին տարեկան ծախքերուն մեծ թեթեւութիւն պիտի լինի այսուհետեւ ասով որ Մեծապատիւ Այթունճեան Մանուկ Աղան իւր մինչեւ ցայժմ բնակած տունը կնուիրէ ազգասիրաբար այս ազգային Դպրոցին:

Բ. Աշակերտուհեաց սովորելիքներուն մէջէն ամեն հայ օրիորդի հարկաւոր նիւթերն ընտրելով՝ որոշուեցաւ որ նախ՝ գաղղիարէն լեզուն եւ դաշնակը (փոքրեփան) առ այժմ կամուսնու ուսմանց կարգը դրուին, յուսալով որ ունեւոր

ծնողք չեն դանդաղիր այս երկու նիւթոց համար առանձին սահմանաւ տուրքը վճարել:

Գ. Հայերենին ուսումը աւելի զօրանայ, եւ գրեթէ ամէն ուսմունք հայերէն տրուի. այսինքն ոչ միայն կարգաւ գրելը, քրիստոնէականը, պատմութիւնը, եւ թուաբանութիւնը, հապա նաեւ աշխարհագրութիւնը՝ որ մինչեւ ցայժմ ուսերէն էր:

Դ. Ռուսերէնը աւելի գործնական կերպով սովորեցուի, այնպէս որ աշակերտուհիք երկու երեք տարուան մէջ կարողանան այս լեզուով կարգացածները համարձակ հասկընալ եւ չափաւորապէս անսխալ խօսիլ եւ գրել:

Ե. Աւելի ժամանակ պիտի տրուի եւ աւելի քանսցողութիւն պիտի լինի որ աշակերտուհիք սովորին աղէկ կար, ձեւք, ասոնեգործութիւն, քաղաքավարութիւն եւ տնական կառավարութիւն կամ տնտեսութիւն:

Առաւօտեան ուսման ժամանակը դարձեալ կմնայ 8-էն մինչեւ 12. իսկ երեկոյեան ուսումը կսկսի 2-էն ու կը տեւէ մինչեւ 4:

Նմանապէս աշակերտուհեաց հագուստին միակերպութիւնը կպահուի նոյն ձեւով ու գունով:

Դրութեան նիւթերը, այսինքն թուղթ, գրիչ, թանաք, դպրոցը կուտայ աշակերտաց. բայց գրքերու գինը ծնողք կվճարեն:

Թոշակները առաջուց պիտի վճարուին՝ վեց ամսէ վեց ամիս:

Այս հիմանց վրայ կբացուի ահա նորէն Թէոգոսիոյ Օրիորդական Դպրոցը. յուսամք թէ իրենց զաւակներուն աղէկութեանը փափաքող ծնողք կփութան որ իրենց աղջիկները զուրկ չթողուն այսպիսի հարկաւոր կրթութենէն՝ որ հիմն է ազգային ուղիղ դաստիարակութեան եւ բարոյական եւ ուսումնական յառաջագիմութեան:

ԹԷՈԴՈՍԻԱ, 17 Օգոստոսի 1862.

ՀՈԴԱՐԱՐՁՈՒՔ.